

OLIMPIADA ȘCOLARĂ DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/A SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
17 martie 2024

CLASA a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I. Tétel (20 pont)

Îrjaťok a versenyra a k vetkező kijelentések helyes válaszának megfelelı bet ket:

1. România földrajzi k z ppontja a k vetkező koordin t j  k pzeletbeli pont közelében van:

- a. 25° K.h., 45°  .sz. b. 25° K.h., 46°  .sz.
c. 26° K.h., 45°  .sz. d. 26° K.h., 46°  .sz.

2. A Duna hajózhatóvá v lik a következő város alatt:

- a. Linz b. Passau c. Ulm d. B cs

3. Az alábbi képen látható tájat a következő hegy s gben/havasokban találjuk:

- a. Bánsági-(Banatului) b. Csukás-(Ciucas)
c. Fogarasi-(F g raş) d. M cin-

4. A terra rossa talaj jellemző Európa következő t jegys g re:

- a. Közép- b. Kelet- c. Nyugat- d. Mediterrán-

5. A b lt reť sz l a következő síkság/alföld felett alakul ki:

- a. B r gan- b. Zsizsia-(Moldovei) c. Olt niai-(Olteniei) d. Vinga-(Ving i)

6. Az Onyega, Vattern  s Malaren tavak eredete:

- a. antropikus b. glaciális c. tektonikus d. vulkáni

7. Mangánérc található a következő medencében:

- a. Bar ti-(Baraolt) b. Dornai-(Dornelor) c. Lovista-(Loviştei) d. Petrozsényi-(Petroşani)

8. A „H t domb városának” nevezik:

- a. Berlint b. Londont c. R m t d. Bécset

9. Zakopane  s Lillehammer városok közös vonása, hogy:

- a. kőolajkitermelő központok b. vaskohászati központok c. kikötők d. hegyi üdülők

10. Igazak a következő állítások:

- a. 1 és 2 b. 1 és 3 c. 2 és 3 d. 2 és 4

Mind Nagy-Britannia és  szak-Írország Egyesült Királyságában, mind Romániában:

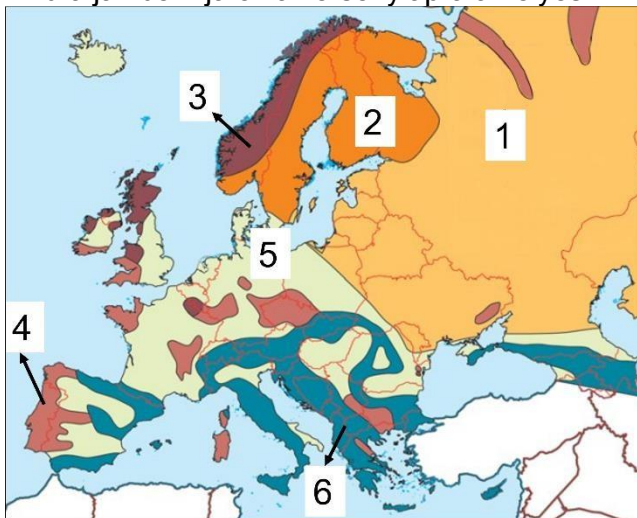
1. az éghajlat enyhe, délen mediterrán jellegű
2. van a kaledóniai és a herciniai (variszkuszi) orogen zis során kialakult domborzat
3. a lakosság kevesebb mint 5%-a dolgozik a mezőgazdaságban
4. folyik tengeri olajkitermelés.

20 pont

II. Tétel (12 pont)

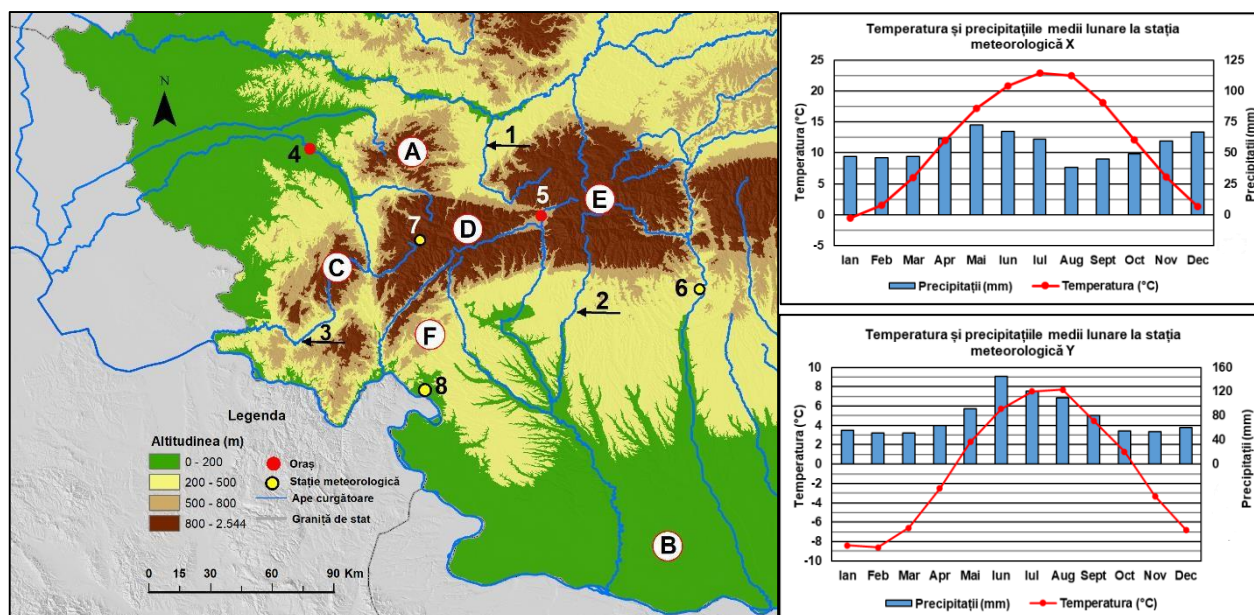
A térképen 1-től 6-ig tartó számokkal Európa szerkezetmorfológiai egységeit ábrázolják, míg az a-tól f-ig tartó betűk ezek rövid földrajzi jellemzését mutatják be. Írjátok a versenylapra a helyes társításokat, a következő minta szerint: **g-7**.

- Kaledóniai szerkezeten létrejött öreg hegyek, negyedkori glaciális domborzattal
- Általában dombos jellegű, amelyet a több száz kilométer hosszan húzódó (a jégtakaró által intenzíven formált) morénasorok adnak, és közöttük egy tóvidék található.
- A prekambriumi pajzsokon kialakult alacsony síkságok, dombok és öreg fennsíkok társulása.
- Fiatál üledékekkel borított terület, északi részén fluvio-glaciális eredetű síksággal, amely a negyedidőszaki gleccserek egymást követő előrenyomulásának és visszahúzódásának eredményeként alakult ki.
- Masszív hegyvonulatokból álló Alpi-régiók, amelyeket medencék és intramontán völgyfolyosók választanak el egymástól.
- Fennsíkok és alacsony hegységek domborzati egységei által képviselt herciniai (variszkuszi) szerkezetek, de amelyek egyes tengerparti síkságok alapzatában is fennmaradtak. **12 pont**

III. Tétel (25 pont)

Az alábbi térképrészlet és az X és Y meteorológiai állomások grafikonjai a III. tétel A, B és C alpontjaira vonatkoznak. A térképrészleten az A-tól F-ig tartó betűk domborzati egységeket és alegységeket, az 1-től 3-ig tartó számok folyókat, a 4-es és 5-ös számok városokat és a 6-tól 8-ig

tartó számok meteorológiai állomásokat jelölnek.

A. Írjátok le/írjátok:

- az 1-es, 2-es és 3-as számokkal jelölt folyók nevét;
- egy altalajkincset abból a medencéből, amelyben az 5-ös számmal jelölt város található;
- a 4-es számmal jelölt város nevét;
- a D betűvel jelölt domborzati alegység legmagasabb hegycsúcsának a nevét és a magasságát;
- két olyan barlang nevét az F betűvel jelölt tájegységből, amelyek turisztikai objektumok.

9 pont

B. Írjatok:

1. egy okot, amely megmagyarázza a térképen **D** betűvel jelölt domborzati alegység rendkívüli masszivitását;
2. egy okot, amely megmagyarázza a térképen **C** betűvel jelölt domborzati alegységben az alpesi emelet hiányát;
3. két hasonlóságot a térképen az **A** és **E** betűkkel jelölt tájegységek domborzata között.

Megjegyzés: A hasonlóságok a **domborzat** következő jellemzőire vonatkozhatnak: kialakulása, közzetani felépítés, tengerszint feletti magasság, tagoltság, a fontosabb völgyek iránya, domborzattípusok, más domborzati jellemzők.

4. egy tényezőt, amely kedvezően befolyásolja a szőlőtermesztést a térképen **B** betűvel jelölt domborzati alegység területén;
 5. egy magyarázatot arra vonatkozóan, hogy az **F** betűvel jelölt terület egy különálló domborzati egységet képvisel, bár kis területű.
- 12 pont**

C. Az **X** és **Y** jelű éghajlati grafikonok a havi átlagos hőmérsékletet és csapadékmennyiséget mutatják két meteorológiai állomáson, a térképen **6**, **7** és **8**-as számokkal jelöltek közül.

1. Párosítsátok az egyes meteorológiai állomások grafikonját a földrajzi elhelyezkedésükkel a **Z-9** modell szerint.
 2. Mutassátok be a két meteorológiai állomáson (**X** és **Y**) mért havi átlagos hőmérsékleti és csapadékértékek közötti különbségeknek egy okát.
- 4 pont**

IV. Tétel (18 pont)

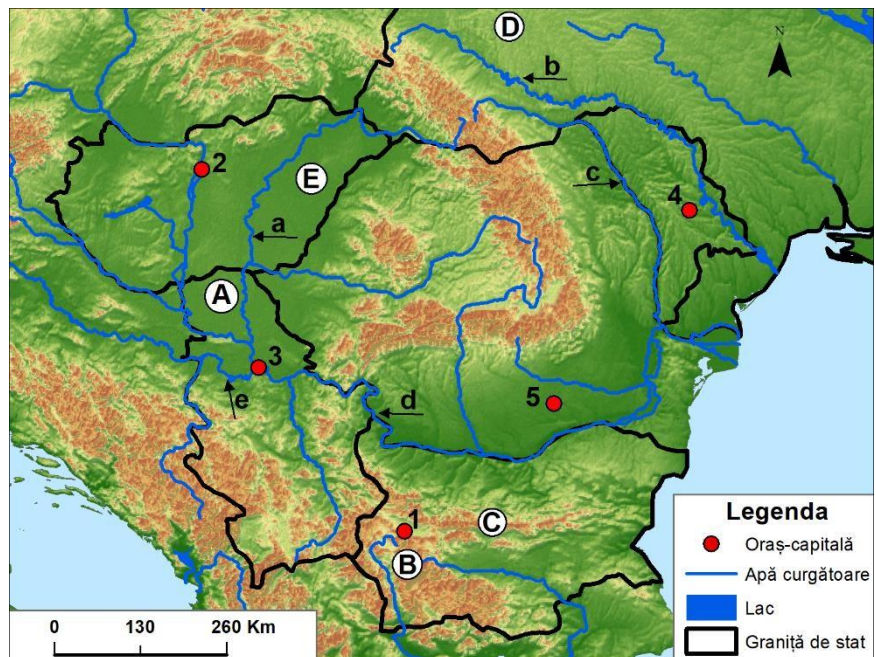
Figyeljétek meg a mellékelt térképet.

A. Írjátok le/írjátok:

1. a betűt, amely a térképen a Balkán-hegységet (Stara Planina) jelöli;
 2. a betűt, amely a térképen a Balkán-félsziget legmagasabb hegyláncát jelöli;
 3. egy kőzetet, amely a **D** betűvel jelölt tájegység alapzatában megtalálható;
 4. az **A** betűvel jelölt síkvidéki tájegység nevét, amely a Pannon-síkság része;
 5. a térképen **a**, **b** és **e** betűkkel jelölt folyók nevét;
 6. két olyan jobboldali mellékfolyót, amelyeket a térképen **d** betűvel jelölt folyó a 3-as jelű főváros alatt kap;
 7. a folyó nevét, amely átszeli a 4-es számmal jelölt fővárost;
 8. a számot, amely a térképen a szlávok által "Fehér Városnak" nevezett várost jelöli és amely az ókorban római fürdőiről és fehér városfaláról volt ismert;
 9. azt a nyelvcsaládot, amelyhez annak az országnak a lakossága tartozik, amelynek fővárosát a térképen a 2-es szám jelöli;
 10. a kőolajtermékek fő kikötővárosának nevét, abból az országból, amelynek fővárosát a térképen az 1-es szám jelöli.
- 13 pont**

B. Az **E** betűvel jelölt domborzati egységre vonatkozóan:

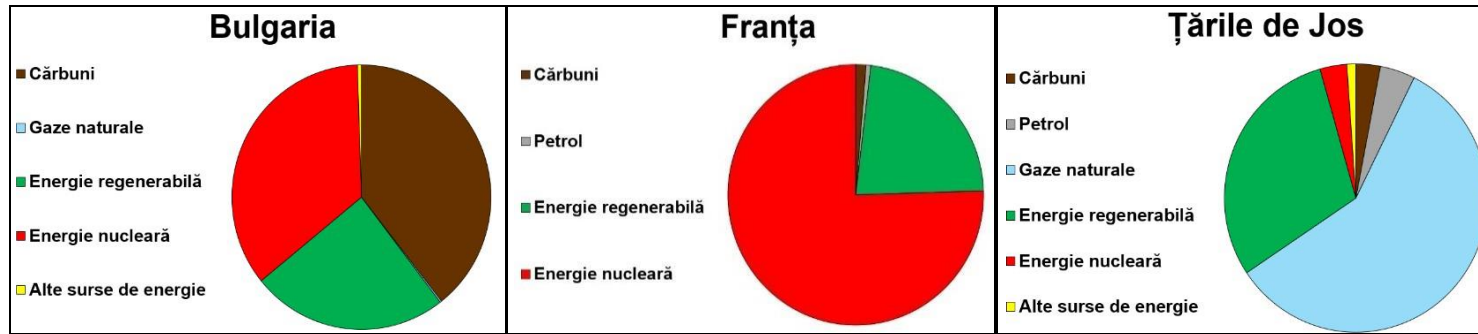
1. nevezzétek meg a földrajzi környezet típusát;
 2. mutassátok be egy okot, amely hozzájárult az 1. alpontban meghatározott környezettípus megváltozásához;
 3. mutassátok be az 1. alpontban meghatározott környezettípus változásának egy következményét.
- 5 pont**

V. Tétel (15 pont)

A. Az alábbi grafikonok az energiaforrások részesedését (%) mutatják a villamosenergia-termelés szerkezetében három európai országban.

Forrás: ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/energy-2023

Írjátok le/írjátok:

1. annak az államnak a nevét, amely a legtöbb villamos energiát a hőerőművekben nyeri;
2. a nukleáris energia részarányát Franciaország energiaszerkezetében;
3. egy bulgáriai város nevét, ahol atomerőmű található.

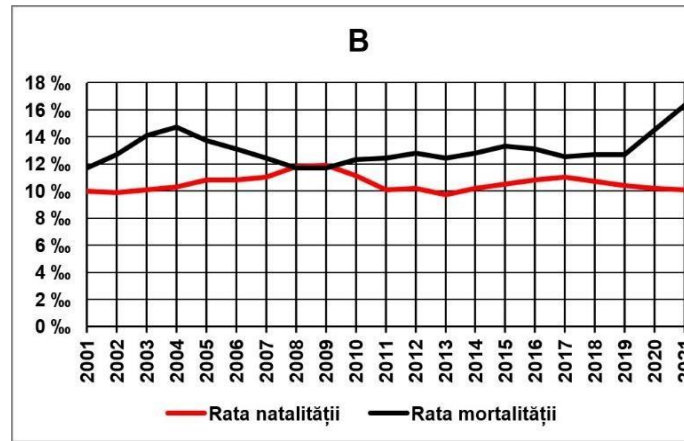
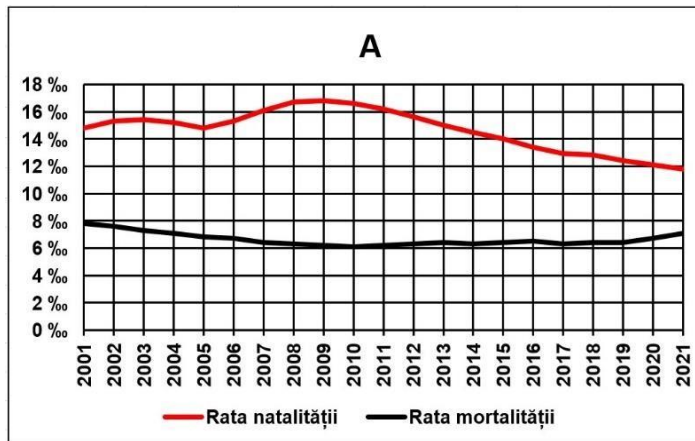
4. egy tényezőt, amely meghatározza az atomenergia magas részarányát Franciaország villamosenergia-termelésének szerkezetében;

5. egy tényezőt, amely meghatározza a földgáz magas részarányát a hollandiai (Țările de Jos) villamosenergia-termelés szerkezetében.

cărbuni-szén, gaze naturale-földgáz, energie regenerabilă- megújuló energia, energie nucleară-atomenergia, petrol-kőolaj

B. Az A. és B. ábra két európai ország 1000 lakosra (‰) számított születési és halálozási arányszámát (rátáját) mutatja..

Forrás: United Nations. Population Division. Department of Economic and Social Affairs. World population prospects 2022

1. Az A jelű táblázat esetében:

a. adjátok meg azt az évet, amikor a legnagyobb volt a természetes szaporulat (egyenleg) és annak értékét;

b. adjátok meg azt az évet, amikor a legkisebb volt a természetes szaporulat (egyenleg) és annak értékét.

2. A B jelű táblázat esetében:

a. adjátok meg azt az évet, amikor a természetes szaporulat (egyenleg) a legnagyobb értéket mutatta;

b. számítsátok ki a természetes szaporulat értékét 2021-ben;

c. írjátok le az alacsony születési rátának egyik okát;

d. írjátok le a demográfiai mutatók alakulásának egyik következményét az elemzett időszakban.

15 pont